

plněním svých veřejnoprávních povinností, lze v podstatě plně přisvědčiti, neboť odpovídají názoru jak v písemnictví (viz na příklad Randa, Schadenersatz § 1, Krainz-Ehrenzweig System § 408 a tam uvedené prameny), tak v praxi (viz na příklad zejména obšírné rozh. čís. 5920 sbírky Glaser-Ungerovy) již dávno ustálenému a vývody dovolání nezavdají příčiny, by se Nejvyšší soud od tohoto názoru odchýlil. Stejně je souhlasiti s důvody napadeného rozsudku, kterými byl vyvrácen žalobcův názor, že ustanovením čl. 12, odstavec 5, nař. místodržitelství ze dne 31. prosince 1915, čís. 4, zemského zákonníka pro Čechy z roku 1916, bylo založeno soukromoprávní ručení obcí za činy a opominutí obecních zřizenců při vybírání dávky ze zábav, přeneslo-li obecní představenstvo tento výkon na jiné osoby (obecní úředníky, zřizence atd.). Zcela správně vyvozuje soud druhé stolice z tohoto ustanovení jen, že se tímto přenesením výkonu řádu o vybírání dávky ze zábav ničeho nemění na zodpovědnosti představenstva obce za přesné plnění povinností, jemu v odstavci prvním téhož čl. uložených. Povinnosti ty jsou však rázu veřejnoprávního, pročez obec podle zásady, shora již odůvodněné za škody jejich porušením vzniklé soukromoprávně vůbec neručí. Zajisté by jí také domnělé ručení nemohlo býti uloženo pouhým nařízením, místodržitelem vydaným, jen k provedení řádu o vybírání dávky ze zábav, když ani tento řád ani císařský patent ze dne 29. prosince 1915, čís. 83 z. zák. pro Čechy, jehož je součástí, o nějakém povinném ručení obce za škody z nesprávného výkonu řečeného řádu nečiní zmínky. Odvolací soud zamítl proto žalobu zcela právem již z prvního důvodu, že totiž obce neručí za škody, vzniklé porušením veřejnoprávních povinností jejich orgánů.

Čís. 3592.

Splništěm při úpisu válečné půjčky jest místo, kde válečná půjčka byla upsána. Dle tohoto místa řídí se též měna, v níž jest zaplatiti lombardni zápůjčku.

(Rozh. ze dne 5. března 1924, Rv I 1773/23.)

Žalobkyně, bydlící v Berlíně, upsala u Chebského společenstva roku 1916 válečnou půjčku, k jejímuž zakoupení jí společenstvo poskytlo zápůjčku, ponechavši si válečnou půjčku v lombardu. Žalobě o splacení zápůjčky v KČ procesní soud první stolice vyhověl a uvedl mimo jiné v důvodech: Dle §u 914 obč. zák. a §u 905 obč. zák. dlužno míti za to, že splništěm smlouvy byl Cheb, poněvadž tam měl býti obchod proveden a tam také bylo konto žalobkyně zatíženo. Splniště má v zápětí, že závazek jest splniti ve měně splniště (§ 1413 obč. zák.). Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Soud první stolice řádně odůvodnil, že úmyslem stran bylo, smlouvu splniti v Chebu, a soud odvolací sdílí tento jeho právní názor. Okolnost, že válečná půjčka byla vydána ve Vídni a v době upsání prý se tam nalézala, jest pro místo plnění bez právního významu, neboť nešlo o plnění určité věci (čl.

324 obch. zák.). Vídeňská měna jest proto nerozhodnou. Poněvadž žalovaná pohledávka jest splatna v tuzemsku, náleží ji dle §u 6 zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. zaplatiti v korunách československých.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání, poukázav k důvodům nižších soudů.

Čís. 3593.

Zákon ze dne 17. března 1921, čís. 121 sb. z. a n., upravující starší smlouvy o těžbě dříví.

Zákon vztahuje se i na případy, kde byla kupní cena za dříví zaplacená předem před 1. lednem 1919.

(Rozh. ze dne 5. března 1924, Rv II 660/23.)

Žalobce uzavřel v roce 1918 se žalovanou bankou obmýtní smlouvu na léta 1918, 1919, 1920 a 1921. Žádosti jeho, by dle zákona čís. sb. z. a n. 121/21 byla zvýšena úplata za dříví, vykácené v letech 1920/1921 soud v nesporném řízení vyhověl. Ježto žalovaná zvýšku nezaplatila, domáhal se ho žalobce žalobou, již p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl. D ů v o d y: Dle zákona se pouze vyžaduje, by byla úplata před 1. lednem 1919 »smluvena«, zda byla úplata již předem zaplacená čili nic, zákon nerozlišuje, a nemůže tedy ani soud okolnosti této přiznati zvláštní váhu, tím méně, ježto důvod pro vydání zákona nelze hledati jediň ve znehodnocení měny, nýbrž také v jiných celkových hospodářských poměrech, zejména zvýšené režii a pod. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká napadenému rozsudku podle §u 503 čís. 4 c. ř. s. jenom, že vztahuje předpisy zákona ze dne 17. března 1921 čís. 121 sb. z. a n. i na obmýtní smlouvu stran ze dne 26. července 1918, ačkoliv kupní cena za všechno dříví, koupené ke kácení v letech 1918, 1919, 1920 a 1921, byla hned po ujednání smlouvy v roce 1918 zaplacená. Žalovaný napadá srovnalý právní názor obou nižších soudů, že účinnost zákona nezávisí na tom, kdy byla smluvená úplata za těžbu dříví vyplacena; neprávem. Svědčí pro názor ten znění zákona, který ani v nadpisu »Zákon... upravující starší smlouvy o těžbě dříví«, ani v textu nerozpoznává, zda byla úplata již zapravena předem a před rokem 1919, či zda má placena býti později, a prohlašuje za rozhodné jenom, zda byla úplata smluvena před 1. lednem 1919. Onomu názoru nasvědčuje účel zákona, jak plyne z jeho obsahu i parlamentárního projednávání. Účelem tím bylo přizpůsobiti starší smlouvy změněným hospodářským poměrům, jež nastaly v roce 1919 náhlým vzestupem cen dříví a výrobních i správních nákladů lesních, a zabezpečiti další řádné vedení lesního hospo-